

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

Warszawa, 31.03.2023 r.

Prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Joanna Gotlib
Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu
Wydział Nauk o Zdrowiu
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

**Recenzja rozprawy na stopień doktora nauk medycznych
i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie: nauki o zdrowiu
Pani mgr Anny Prokopowicz**

**pt.: "Ocena poziomu lęku u położnic w kontekście
elastyczności psychologicznej"**

przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Izabelli Uchmanowicz
z Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu
Wydział Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
ul. Litewska 14/16, 00-581 Warszawa
pokój 209, II piętro
e-mail: zakladdydaktyki@wum.edu.pl

WSTĘP

Problematyka występowania lęku okołoporodowego u położnic stanowiła od dawna istotny problem przede wszystkim dla personelu medycznego, lekarzy ginekologów i położników, jak również dla położnych. Jednakże zagadnienie lęku okołoporodowego to również ważny problem z punktu widzenia zdrowia publicznego. Położnica, u której występuje wysoki poziom lęku okołoporodowego wymaga bowiem wsparcia zarówno ze strony personelu medycznego, jak również ze strony psychologów czy psychoterapeutów. Możliwość udzielenia tej pomocy wymaga z kolei dobrej organizacji systemu ochrony zdrowia, w tym sprawnego działania systemu wsparcia psychologicznego dla kobiet w ciąży i po porodzie.

Z Raportu Fundacji „Rodzić po ludzku” z 2021 roku pod tytułem: „Opieka okołoporodowa podczas pandemii COVID-19 w świetle doświadczeń kobiet i personelu medycznego” wynika, że pandemia COVID-19 istotnie wpłynęła na zakres i jakość opieki okołoporodowej w Polsce, a co za tym idzie, mogła istotnie wpłynąć również na wzrost poziomu lęku okołoporodowego w grupie kobiet rodzących w czasie trwania pandemii. Zgodnie z Raportem Fundacji „Rodzić po ludzku” ponad połowa ankietowanych deklarowała, że podczas ciąży nie doświadczyła ograniczeń w dostępie do świadczeń, ale pozostałe respondentki napotkały różnorodne problemy: zamiast wizyty w przychodni zaproponowano im teleporadę (17%), część wizyt odwołano (15%), pojawiły się problemy z dodzwonieniem się do przychodni (9%) lub zapisaniem się do określonego lekarza (8%), czas oczekiwania na wizytę bardzo się wydłużył (6%). Co czwarta ankietowana (26%) zrezygnowała z części wizyt u osoby prowadzącej ciążę, co dziesiąta badana – z części badań laboratoryjnych, badania KTG, kwalifikacji do porodu w domu narodzin (11%). Pandemia znacznie ograniczyła możliwość rodzenia z osobą bliską – niemal ⅓ badanych (62%) rodzących w czasie pandemii rodziło samych. Prawie ¾ ankietowanych (72%), które miały cesarskie cięcie, deklaroowało, że z powodu pandemii osoba bliska nie mogła kangurować dziecka.

Wszystkie, wymienione wyżej czynniki mogły bardzo istotnie wpłynąć na wzrost poziomu lęku okołoporodowego u kobiet w ciąży i u kobiet rodzących w czasie pandemii COVID-19.

Z tego też powodu problematyka podjęta przez Doktorantkę Panią mgr Annę Prokopowicz w rozprawie doktorskiej pod tytułem: „Ocena poziomu lęku u położnic w kontekście elastyczności psychologicznej” przedstawionej w formie cyklu jednotematycznych publikacji jest ważny i aktualny, szczególnie w tym wyjątkowym dla świata okresie wybuchu i trwania pandemii COVID-19.

FORMALNA OCENA PRACY

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie: nauki o zdrowiu pod tytułem: „Ocena poziomu lęku u położnic w kontekście elastyczności psychologicznej”, przygotowana jest w formie cyklu publikacji. Na cykl prac stanowiący rozprawę doktorską składają się trzy publikacje o łącznej wartości 4,107 IF i 240 punktów MEiN.

- Prokopowicz A, Stańczykiewicz B, Uchmanowicz I. *Health in the context of psychological flexibility and acceptance and commitment therapy*. Medical Research Journal 2021;6(3):249-253
- Prokopowicz A, Stanczykiewicz B, Uchmanowicz I. *Validation of the Numerical Anxiety Rating Scale in postpartum females: a prospective observational study*. Ginekol Pol. 2022;93(9):686-694. doi: 10.5603/GP.a2021.0197. Epub 2022 Jan 24.
- Prokopowicz A, Stańczykiewicz B, Uchmanowicz I. *Anxiety and Psychological Flexibility in Women After Childbirth in the Rooming-in Unit during the COVID-19 Pandemic*. J Midwifery Womens Health. 2023 Jan;68(1):107-116. doi: 10.1111/jmwh.13445. Epub 2022 Dec 24.

We wszystkich publikacjach Doktorantka jest pierwszym Autorem. Cykl otwiera opublikowana w 2021 roku w Medical Research Journal praca przeglądowa pod tytułem *Health in the context of psychological flexibility and acceptance and commitment therapy*.

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

Praca ta jako jedyna z trzech włączonych do cyklu prac opublikowana jest w czasopiśmie nie posiadającym współczynnika IF, jednakże jest ona opublikowana w czasopiśmie posiadającym wartość 100 punktów MEiN. Pozostałe dwie publikacje włączone do cyklu prac stanowią prace oryginalne i opublikowane są w czasopismach posiadających współczynnik wpływu IF.

Cykl publikacji przedstawionych jako rozprawa doktorska Pani mgr Anny Prokopowicz przedstawiony został w formie autoreferatu. Na 59 stronach autoreferatu Doktorantka zawarła wszystkie niezbędne dla tego typu rozpraw naukowych elementy pracy: streszczenie w języku polskim i w języku angielskim, wykaz stosowanych skrótów, wstęp i cel pracy. Doktorantka szczegółowo opisała materiał i metody przeprowadzonych badań, przedstawiła podsumowanie uzyskanych wyników, wnioski i piśmiennictwo. W tej części Autoreferatu Doktorantka zawarła również kopie publikacji, co zdecydowanie ułatwia czytelnikowi zapoznanie się szczegółowo z treścią prezentowanych publikacji i uzyskanych wyników badań. Do autoreferatu Doktorantka dołączyła również wszystkie wymagane załączniki: oświadczenia współautorów prac, wykaz wszystkich publikacji oraz zgodę Komisji Bioetycznej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu na przeprowadzenie badań.

Formalnie przedstawiony przez Doktorantkę autoreferat został przygotowany prawidłowo, a cykl jednotematycznych publikacji pod tytułem: „Ocena poziomu lęku u położnic w kontekście elastyczności psychologicznej” spełnia wymogi do nadania stopnia doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

MERYTORYCZNA OCENA PRACY

Przedstawiona do recenzji rozprawa na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu pod tytułem: „Ocena poziomu lęku o położnic w kontekście elastyczności psychologicznej” Pani mgr Anny Prokopowicz podejmuje bardzo ważny, zarówno z punktu widzenia opieki nad położnicami, jak również szeroko

pojętej problematyki zdrowia publicznego problematykę występowania lęku w grupie położnic. Problematyka występowania lęku okołoporodowego w położnic zawsze stanowiła istotny problem dla pracowników medycznych, przede wszystkim lekarzy ginekologów i położników oraz położnych. Jednakże należy podkreślić, że w trakcie trwania pandemii COVID-19 problematyka ta nabrała nowego wymiaru, ponieważ poza znanymi już i opisanymi w literaturze czynnikami wpływającymi na występowanie lęku w położnic, zaistniał nowy, bardzo istotny czynnik, jakim jest pandemia COVID-19. Dlatego też podjęta przez Doktorantkę tematyka stanowi bardzo aktualny problem dla jakości opieki okołoporodowej.

Drugim, nowatorskim elementem pracy jest analiza poziomu lęku w kontekście prezentowanego przez położnice poziomu elastyczności psychologicznej. Ze względu na fakt, że problematyka związku poziomu lęku z poziomem elastyczności psychologicznej nie była dotychczas analizowana ani w literaturze krajowej, ani też w literaturze międzynarodowej, element ten również zasługuje na wyróżnienie, badania Doktorantki nie są bowiem powtórzeniem wcześniej prowadzonych analiz, ale są nowatorskie i wnoszą nową wiedzę na temat konstruktów psychologicznych, jakim jest elastyczność psychologiczna do szeroko pojętych zagadnień opieki okołoporodowej.

Warto również podkreślić aspekt praktyczny prezentowanej pracy. W publikacji: Prokopowicz A, Stanczykiewicz B, Uchmanowicz I. *Validation of the Numerical Anxiety Rating Scale in postpartum females: a prospective observational study*. Ginekol Pol. 2022;93(9):686-694. doi: 10.5603/GP.a2021.0197. Epub 2022 Jan 24, Doktorantka przedstawia wyniki walidacji skali Numerical Anxiety Rating Scale, która o skala może być używana do przesiewowej oceny poziomu lęku u położnych przez personel medyczny, np. przez położne, bez konieczności posiadania wykształcenia psychologicznego czy też szkolenia z psychometrii. Jest to zatem bardzo cenne narzędzie, którego zastosowanie może mieć bardzo istotne znaczenie w codziennej praktyce klinicznej i opiece na położnicami.

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

PODSUMOWANIE

Podsumowując, przedstawioną do recenzji pracę doktorską Pani mgr Anny Prokopowicz pt.: „Ocena poziomu lęku u położnic w kontekście elastyczności psychologicznej”, przedstawioną w formie cyklu publikacji oceniam bardzo wysoko. Doktorantka Pani mgr Anna Prokopowicz przygotowując przedstawioną do oceny rozprawę doktorską w formie cyklu publikacji udowodniła, że posiada szeroki zakres wiedzy na wybrany w rozprawie temat, oraz potrafi zidentyfikować obszary badawcze, w których należy kontynuować badania naukowe.

Doktorantka posiada również kompetencje z zakresu prowadzenia badań naukowych i przygotowywania prac naukowych, co udowodniła przedstawiając jako rozprawę doktorską trzy publikacje naukowe, publikowane w wysoko punktowanych, międzynarodowych czasopismach naukowych. Doktorantka potrafi dokonać przeglądu piśmiennictwa naukowego, zarówno krajowego, jak i światowego, prawidłowo określa hipotezy, prawidłowo formułuje pytania badawcze. Doktorantka Pani mgr Anna Prokopowicz sprawnie posługuje się warsztatem badawczym, koniecznym do przygotowania rozprawy doktorskiej. Na szczególną uwagę i wyróżnienie zasługuje wybrany przez Doktorantkę temat rozprawy doktorskiej jako nowatorski w piśmiennictwie polskim

W przestawionej do oceny pracy Doktorantka potwierdziła, że potrafi prawidłowo zaplanować proces badawczy: dobrać grupę badaną, określić i zoperacjonalizować zmienne, dobrać odpowiednie standaryzowane, znane i stosowane na świecie narzędzia badawcze i trafnie ocenić ich wartość na potrzeby badań własnych.

Wszystkie te elementy pozwalają twierdzić, że Doktorantka Pani mgr Anna Prokopowicz posiada umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej i potwierdzają tezę o bardzo dobrym przygotowaniu Doktorantki do prowadzenia badań naukowych.

WARSZAWSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
MEDICAL UNIVERSITY OF WARSAW

Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu

WNIOSEK KOŃCOWY

Przedstawiona do recenzji rozprawa spełnia wszystkie wymagane warunki do uznania jej za podstawę do nadania stopnia naukowego doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu, w świetle Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora z dnia 3 października 2014 roku (Dz.U. 2014, poz.1383).

Wobec powyższego, zwracam się do Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie Pani mgr Anny Prokopowicz do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie wnoszę o wyróżnienie przedstawionej do recenzji rozprawy doktorskiej.

KIEROWNIK
Zakład Edukacji i Badań w Naukach o Zdrowiu
Joanna Górska
prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Joanna Górska